

СТАНОВИЩЕ

Относно дисертационния труд на Александър Крумов Александров,
докторант в Богословски факултет при СУ "Св. Климент Охридски",
катедра "Историческо и систематическо богословие"

на тема: „**Институционалност и есхатологичност на Църквата след
Просвещението**”,

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в научна
област - 2. *Хуманитарни науки*; професионално направление 2.4. *Религия и
теология*,

От доц. д-р Любомир Ганчев Тенекеджиев

Данни за кандидата

Александър Крумов Александров е роден в град Плевен, където завършва Математическата гимназия през 1990 г. През 1997 г. Получава диплом от Лесотехническият университет в гр. София, със специалност инженер, магистър по механична технология на дървесината. През 2015 г. завършва и втора магистратура в Богословския факултет при СУ "Св. Климент Охридски". От 2015 г. е редовен Докторант по Догматическо богословие в катедра "Историческо и систематическо богословие" на Богословския факултет при СУ "Св. Климент Охридски".

Описание на научните трудове

Представеният за становище дисертационен труд съдържа 192 страници и е разработен в схемата - предговор, увод, три основни глави, заключение и списък на използваната литература. Предговорът отразява личните мотиви на автора за избор на темата и развитието на идеята в процеса на работа. Уводът набелязва границите на изследването, обекта, предмета, целта, задачите и методите на работа. Направен е и сериозен преглед с кратък

анализ на изследванията на авторитетни православни богослови, работили в тази насока. В интерес на обективната истина трябва да се отбележи, че са пропуснати водещи автори от балканския регион.

Първа и началото на втора глава имат почти изцяло догматически характер. В съдържателно отношение те се придържат в традицията на Православието.

Втората част на втора и цялата трета глава поставят разсъжденията в определената от заглавието историческа граница и поглеждат към Църквата през призмата на определени политически процеси. Тук може да бъдат открити някои исторически неточности и концептуални забегки. Тази част комуникира в по-голяма степен със заложената тема, но е по-дискусионна и с по-слаба аргументация на заложените тези. Вероятно тази интересна, но малко по-слаба част на дисертацията може да се обясни с първото изречение на предговора. В него авторът споделя, че първоначалния му замисъл е бил да направи едно "чисто догматическо изследване в областта на Еклисиологията и по-точно, за връзката между институционалния и есхатологичния аспект на Църквата". Обръщам внимание на това първо изречение от дисертационния труд, защото почти всички понататъшни структурни и концептуални недостатъци са пряко свързани с него. Като научен ръководител на дисертанта мога да потвърдя, че голяма част от усилията и времето си авторът посвети именно на тази своя идея. По-късно, вероятно повлиян от различни мнения, вместо да остане в пределите на чисто догматическото изследване, той постави определена историческа рамка, което измести центъра на изследването. Това изискваше нови усилия и съответно много изследователско време.

Това мое мнение се потвърждава и от различното качество на трите глави. Без да се спирам на конкретните недостатъци (оставям това на рецензентите) считам, че най-задълбочена и аргументирана е първа и началото на втора глава, които са посветени именно на първоначалния

замисъл на докторанта. Тук проличава в най-голяма степен научния потенциал на автора. Макар това да не е чуждо и на другите две глави, сякаш те са натоварени с някои исторически грешки и концептуални неточности.

Заклучение

Представеното дисертационно изследване на Александър Александров **„Институционалност и есхатологичност на Църквата след Просвещението”**, авторефератът, публикациите, както и цялата документация по неговата процедура, отговарят на законовите изисквания. Независимо от някои съществени концептуални недостатъци и пропуски в дисертацията, най-вероятно плод на припряност, обобщеното усещане при цялостен прочит на текста е за добро познаване на материята и изследователски афинитет. Изхождайки от постигнатите резултати и съпоставяйки ги с недостатъците на дисертацията, оценявам положително представения текст. Като член на научното жури ще гласувам с „да“ за присъждането на автора на този труд, Александър Крумов Александров, на образователната и научна степен „доктор“.

15.09.2019 г.

Подпис:

/Л. Тенекеджиев/